

Fita (fites) de terme 2 entre Rajadell i Fonollosa.

Rajadell

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Monistrollet-Collbaix. Pla de Fals. NE del terme
Emplaçament A 270 m. al N. de Cal Xaupes. Camí en direcció N. I després girar a l'O. des del mas.
Alçada: 502

Coordenades:

Latitud: 41.74323
Longitud: 1.75802
UTM Est (X): 396729
UTM Nord (Y): 4622013

Classificació

Número de fitxa 08178 - 148
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: L'estat de conservació de les fites és bo; han estar redreçades i restaurades.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Administratiu
Titularitat Pública
Titular: Ajuntaments de Fonollosa i Rajadell
Autoria de la fitxa PEP 1993 (Jordi Piñero)/ OPC 2017-20
Data de registre de la fitxa: dj., 02/04/2020 - 02:00

Descripció

Conjunt format per dues fites de terme, de pedra sorrenca, que marcaven els límits entre el terme de Rajadell i el de Fals (a l'actual municipi de Fonollosa), pertanyent antigament al comtat de Cardona. Es tracta de dos pedres de forma prismàtica, de base rectangular, enclavats a terra. Les seves mides són: 91 cm d'alçada x 35 d'amplada x 17 de gruix, i 115 cm d'alçada x 34 d'amplada x 19 de gruix. Tots dos presenten gravats en relleu l'escut de la flor de card dels Cardona al cantó nord (tres cards a la part superior, les fulles a la part central i unes arrels a la part inferior) i l'escut dels rajos divergents de Rajadell a l'altra cara. Les dues pedres marcaven l'angle que feia el terrenal més amunt de cal Xaupes. La pedra està molt ben treballada.

Observacions:

S'hi accedeix pel camí que ve de Fals per la Gabriela i entra a Rajadell per Cal Lleirac. Cal seguir cap a Can Manel i una mica abans, al costat d'un gran dipòsit circular i del camí que porta a Cal Magdalena, cal prendre un camí poc fresat a l'esquerra, cap a l'O., cap una arbreda amb alzines, i sota el filat elèctric. Les pedres estan en un pla, a 220 m. en dir. O des de l'inici del camí poc fresat, en el límit de dos camps, els camps d'en Lleirac (Fals) i els Camps d'en Xaupes (Rajadell). L'actual límit del terme entre Rajadell i Fonollosa passa pel punt on hi ha les dues fites i segueix el camí esmentat i el límit dels dos camps. Les fites marquen un canvi d'orientació del terme, al nord de les cases de Can Lleirac, La Balma i Can Xaupes.

Aquestes dues espectaculars fites estan incloses al PEP 1993, al Mapa del Patrimoni Cultural de Fonollosa de 2005 i als treballs de delimitació de la Generalitat de 2016 (veure bibliografia) . Per les fotos de les fonts, es veu com al menys una de les fites es trobava pràcticament desclavada i tombada a terra, i l'altra, una mica torta. Actualment (2020) les dues fites lluxen redreçades i en posició vertical. Es veu que han estat tractades i netejades; les cares amb els escuts dels Cardona semblen haver estat restaurades a fons, més que les de Rajadell. Entenem, per tant, que aquests treballs de restauració (l'autoria dels quals desconeixem) són posteriors a 2016.

El fet de que hi hagi dues pedres de terme bessones al mateix lloc podria indicar canvis de direcció en el terrenat. En el punt on es troben les termes, la partió fa angle obert.

Història

Amb tota seguretat es tracta d'antigues fites d'època moderna (medievals, dels segles XII-XIII, segons Valdenebro) que marcaven el límit dels antics territoris pertanyents als antics termes senyorials dels Rajadell, titulars del Castell de Rajadell, i dels Cardona, que senyorejaven Fonollosa. En la documentació són citades com a "termes" o "termes altes". Sobresortien un metre, al menys, del sòl.

Bibliografia

RESOLUCIÓ GAH/2400/2016, de 18 d'octubre, per la qual es dóna publicitat a la delimitació entre els termes municipals de Fonollosa i de Rajadell. DOGC núm. 7236 (28/10/2016)
Valdenebro Manrique, Raquel (Arqueociència). Mapa del patrimoni Cultural de Fonollosa. Ajuntament de Fonollosa/ Diputació de Barcelona. 2005 (Fitxa 104).

